

Przedmiotowe Zasady Oceniania z Geografii

I. Oceniane obszary aktywności uczniów:

- wiadomości opanowane przez ucznia w toku kształcenia;
- umiejętności posługiwania się wiedzą geograficzną w życiu codziennym w sytuacjach typowych i problemowych;
- umiejętność logicznego, samodzielnego myślenia;
- postawa ucznia i jego aktywność.

Ponadto uwzględnia się opanowane cele kształcenia:

- a. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji.
- b. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów.
- c. Opanowanie czynności praktycznych.

II. Formy, sposoby i częstotliwość oceniania osiągnięć edukacyjnych:

- *wypowiedzi ustne (przynajmniej raz w półroczu)*
 1. posługiwanie się terminologią geograficzną
 2. poprawna merytoryka wypowiedzi
 3. umiejętność formułowania dłuższej wypowiedzi
 4. swoboda wypowiedzi na określony temat
 5. znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, a w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu
- *sprawdziany (testy wielokrotnego wyboru, zadania otwarte lub z luką)*
 1. 45-minutowe, przeprowadzane po zakończeniu każdego działu, zapowiadane z dwutygodniowym wyprzedzeniem lub we wcześniejszym terminie po ustaleniu nauczyciela z uczniami
 2. ocena wiedzy z danego zakresu
 3. zrozumienie zagadnień
 4. umiejętność logicznego myślenia
 5. umiejętność rozwiązywania zadań o różnym poziomie wymagań
 6. poprawność terminów oraz nazw geograficznych

Przed każdym sprawdzianem nauczyciel planuje i realizuje zajęcia, na których będą powtórzone i utrwalone wiadomości i umiejętności, które będą sprawdzane.

Nauczyciel podaje uczniom zagadnienia, które będą sprawdzane na sprawdzianie - **Kryterium sukcesu /Na Co Be Zu.**

Termin i zagadnienia - kryterium sukcesu/ Na Co Be Zu, nauczyciel zamieszcza w terminarzu dziennika elektronicznego lub w zeszytcie przedmiotowym.

- *kartkówki (5-15 min) – forma zapowiedziana lub niezapowiedziana*
 1. znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji

2. czas trwania ok. 15 min.

Przylapanie ucznia na niesamodzielnej pracy podczas kartkówki lub na sprawdzianie, wiąże się z otrzymaniem oceny niedostatecznej oraz zakończeniem pracy. Przez niesamodzielną pracę należy rozumieć: odwracanie się, rozmawianie, odpisywanie, przepisywanie, itp.

- ***innowacyjne prace domowe***

o ocenie decyduje ilość oddanych prac, a także pomysłowość, kreatywność, staranność, estetyka

- ***zeszyt przedmiotowy***

1. obowiązkowy
2. na ocenę za prowadzenie zeszytu przedmiotowego wpływają:
 - a. poprawność i systematyczność w zapisie notatek
 - b. bieżące zapisy stanowiące odpowiedzi na zadane treści z prac domowych
 - c. walory estetyczne
 - d. zapis tematów lekcji, numerów jednostek lekcyjnych oraz dat
 - e. opracowania graficzne
 - f. brak zeszytu uczeń zgłasza jako nieprzygotowanie

- ***prace dodatkowe – referaty, pomoce do lekcji, plansze dydaktyczne***

- ***systematyczna obserwacja zachowania uczniów***

1. aktywność na lekcjach
2. umiejętność samodzielnego rozwiązywania problemów
3. współpraca w zespole
4. udział w dyskusjach prowadzących do końcowych wniosków
5. za aktywność na lekcji uczeń może otrzymać „plusy”, w przypadku dużej aktywności na lekcji – ocenę.

- ***inne formy aktywności***

1. udział w konkursach
2. prezentacje
3. wykonanie pomocy naukowych

III. Szczegółowe kryteria ustalania ocen bieżących, śródrocznych i rocznych

1. Sposoby i zasady ocenienia:

Przy ocenianiu prac pisemnych nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:

100% celujący

99% - 90% bardzo dobry

89 % - 70 % dobry

69 % - 50% dostateczny

49% - 35% dopuszczający

34% - 0% niedostateczny

Wobec uczniów **ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi** konieczne jest dostosowanie wymagań edukacyjnych oraz form i metod pracy, w zależności od indywidualnych potrzeb oraz zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej lub lekarza.

Dostosowanie wymagań do psychofizycznych możliwości ucznia, nie oznacza ich obniżenia i dotyczy głównie form i metod pracy z uczniem.

O ocenie decydują:

- oceny z samodzielnej pracy ucznia (sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi ustne),
- oceny wspomagające (aktywność na lekcji, praca w grupach, prace dodatkowe, prace domowe)

Odpowiedzi ustne mogą być sprawdzane w następujący sposób:

- na stopień w skali 1 - 6
- w formie + lub –

Aktywność może być oceniana:

- na stopień w skali 1 - 6
- w formie + lub –

3 plusy przy 1 godzinie przedmiotu i 5 plusów przy 2 godzinach przedmiotu w tygodniu daje ocenę bardzo dobrą. Uczeń może sam decydować, że chce zbierać plusy na ocenę celującą. Wówczas odpowiednio za 5 plusów (przy jednej godzinie w tygodniu) i za 8 plusów (przy 2 godzinach w tygodniu) uczeń otrzymuje ocenę celującą.

3 minusy przy 1 godzinie przedmiotu i 5 minusów (jako informacja dla ucznia i rodzica o braku zaangażowania) przy 2 godzinach przedmiotu w tygodniu, daje oceną niedostateczną.

Uczeń ma prawo zgłosić fakt nieprzygotowania się do lekcji trzykrotnie w czasie semestru, nie ma to wpływu na ocenę z przedmiotu (jest to odnotowane w dzienniku w formie „np.”). Zgłoszenie nieprzygotowania **obowiązkowe** jest przed rozpoczęciem zajęć (w trakcie czytania listy obecności). Brak zgłoszenia zauważony przez nauczyciela w czasie lekcji m.in. brak niezbędnych przyborów, brak pracy domowej zadanej z lekcji na lekcję, może być oceniony **minusem**. Stopień niedostateczny uczeń otrzymuje za brak obszernej pracy, na wykonanie której miał wyznaczony dłuższy czas.

Zgłoszenie nieprzygotowania do lekcji (według w/w zasad) obowiązuje wszystkie zajęcia z wyjątkiem zaplanowanych zajęć tj.: sprawdzianów i kartkówek, lekcji powtórzeniowych.

Wymagania ogólne na poszczególne stopnie szkolne:

Wymagania na poszczególne oceny, opracowane w oparciu o następujące kryteria wymagań programowych:

(poziom wymagań – stopień)

wymagania konieczne – dopuszczający

wymagania podstawowe – dostateczny

wymagania rozszerzające – dobry

wymagania dopełniające – bardzo dobry

wymagania wykraczające – celujący

Uczeń, który nie spełnia wymagań koniecznych, otrzymuje ocenę **niedostateczną**, ponieważ:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 34% punktów,
- nie prowadzi systematycznie zapisów w zeszytcie przedmiotowym.
- nie wykazuje chęci skorzystania z oferowanych przez nauczyciela form pomocy.

Wymagania konieczne, na ocenę **dopuszczającą**, spełnia uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii ważnej do danego przedmiotu,
- jest mało aktywny na lekcji,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 35% do 49% punktów,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy.

Wymagania podstawowe, na ocenę **dostateczną**, spełnia uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu przedmiotu, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,

- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 69% punktów,
- posiada zeszyt przedmiotowy i prowadzi go systematycznie.

Wymagania rozszerzające, na ocenę **dobrą**, spełnia uczeń, który spełnił wymagania podstawowe, a ponadto:

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- jest aktywny na lekcji,
- w pracach pisemnych osiąga od 70% do 89% punktów,
- prowadzi prawidłowo zeszyt przedmiotowy.

Wymagania dopełniające, na ocenę **bardzo dobrą**, spełnia uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- wykazuje szczególne zainteresowania przedmiotem,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia,
- zeszyt ucznia zasługuje na wyróżnienie.

Wymagania wykraczające, na ocenę **celującą**, spełnia uczeń, który spełnił wymagania dopełniające oraz wyróżnia się w przynajmniej jednym z podanych punktów:

- szczególnie interesuje się określoną dziedziną geografii, samodzielnie dociera do różnych źródeł informacji naukowej,
- prowadzi badania, opracowuje wyniki i przedstawia je w formie projektów uczniowskich czy sprawozdań z prac naukowo -badawczych,
- samodzielnie wykonuje modele, przyrządy i pomoce dydaktyczne,
- uczestniczy i odnosi sukcesy w konkursach, zawodach i olimpiadach przyrodniczych.
- Posiada z większości sprawdzianów oceny celujące.

IV. Warunki poprawiania ocen

1. Uczeń, który nie był obecny na sprawdzianie pisze go w terminie 2 tygodni od powrotu do szkoły po uzgodnieniu terminu z nauczycielem.

2. Uczeń, który nie zaliczył sprawdzianu czy kartkówki w wyznaczonym terminie otrzymuje ocenę niedostateczną z możliwością poprawy wyłącznie oceny ze sprawdzianu.
3. Uczeń ma prawo do poprawy każdej oceny ze sprawdzianu w terminie 2 tygodni lub po uzgodnieniu z nauczycielem.
4. Uczeń, nie ma możliwości poprawy wypowiedzi ustnej. Może odpowiadać z innego tematu i uzyskać kolejną ocenę.

V. Zakres dostosowań wymagań do potrzeb edukacyjnych uczniów

Podstawa dostosowania wymagań: opinia PPP lub orzeczenie PPP

Sposób dostosowania wymagań dla uczniów z opinią lub orzeczeniem o niepełnosprawności intelektualnej w stopniu lekkim:

- Graficzne przedstawianie treści zadań
- Podawanie poleceń w prostszej formie
- Uwzględnianie braków z zakresu wiedzy o świecie, wzbogacając słownictwo i podstawowe informacje o otaczającym świecie
- Omawianie niewielkiej partii materiału
- Uwzględnienie tempa pracy ucznia
- Wydłużanie czasu pracy
- Częste odwoływanie się do konkretnego
- Dostosowanie ilości powierzonych zadań
- Ocenienie za chęć do pracy i zaangażowanie w celu motywowania ucznia do pracy
- Ukierunkowywanie podczas udzielania ustnych odpowiedzi
- Dzielenie złożonych treści na proste
- Unikanie abstrakcyjnych pojęć
- Dzielenie materiału na mniejsze części
- Stosowanie pozytywnych wzmocnień społecznych, docenianie wysiłku
- Tworzenie atmosfery życzliwości i bezpieczeństwa
- Zadawanie pytań naprowadzających

Dysortografia:

- Zapisywanie na tablicy trudnych słów
- Prace pisemne sprawdzane pod względem poprawności treści a nie ortografii

Dysgrafia:

- Dostarczanie kart pracy
- Zaliczenia w formie ustnej (jeśli uczeń wyraża zgodę)
- Prace zaliczeniowe w formie zadań zamkniętych
- Zezwalanie na przygotowywanie prac pisemnych z pomocą komputera
- Przekazywanie gotowych notatek do wklejania
- Zezwolenie na dokończenie notatek w domu
- Zachęcanie do pisania literami drukowanymi
- Zaznaczanie w zeszycie miejsca, w którym należy rozpocząć pisanie
- Pomoc w rysowaniu schematów, ukierunkowywanie

Dysleksja:

- Unikanie głośnego odpytywania
- W trakcie rozwiązywania zadań, sprawdzanie czy uczeń przeczytał treść zadania i prawidłowo je zrozumiał, w razie potrzeby udzielić dodatkowych wskazówek
- Dawanie więcej czasu na czytanie tekstu, polecenia, instrukcji
- Uwzględnianie przy ocenie toku rozumowania, bez względu na wynik końcowy
- Przekazywanie gotowych notatek do wklejania
- Pomaganie w doborze wyrażen i zwrotów
- Przypominanie i utrwalanie omówionych treści
- Uwzględnianie trudności z zapamiętywaniem
- Zmniejszenie ilości zadań (poleceń) do wykonania
- Zaangażowanie we współpracę z uczniem zdolnym
- Informowanie ucznia, by przygotował się do wypowiedzi ustnej
- Nie krytykowanie ucznia za popełnione błędy
- Chwalenie i motywowanie za poprawności
- Dzielenie złożonych poleceń i zadań na etapy
- Zaznaczanie treści najważniejszych do przyswojenia

VI. Tryb przekazywania uczniom i rodzicom informacji o osiągniętych wynikach

1. Na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie zostają zapoznani z powyższym PZO oraz wymaganiami na poszczególne oceny.
2. Oceny z prac pisemnych muszą być przedstawione uczniom najpóźniej po dwóch tygodniach od ich napisania, zaś kartkówki na kolejnej lekcji.
3. Oceny bieżące są jawne, oparte o opracowane kryteria.
4. Wszystkie prace pisemne nauczyciel przechowuje w szkole, przy czym są one do wglądu dla uczniów i ich rodziców.

Kwestie nieuregulowane w tym dokumencie rozstrzygają przepisy zawarte w Statucie Szkoły Podstawowej nr 158 (Zasady Wewnętrznej Oceniania).